

Sang og Musik i de danske Strafanstalter.

I nærværende Tidsskrifts 1ste Hefte 1908 S. 59 ff. er i en Artikel underskrevet T. F. en paa Foreningen Fængsels-hjælpens Foranledning d. 27de December 1907 for Fangerne i Vridsløselille Strafanstalt afholdt Koncert gjort til Genstand for Omtale.

Af denne Artikel faar man det urigtige Indtryk, at Musik og Sang ikke eller i hvert Fald kun i meget ringe Omfang har været eller bliver anvendt som Opdragelsesmiddel overfor Fangerne i Strafanstalterne, og følgende Oplysninger turde derfor formentlig ikke være uden Interesse for Tidsskriftets Læsere.

Naar det saaledes i en i Artiklen citeret Skrivelse fra Fængselshjælpens Bestyrelse til Justitsministeriet angaaende Tilladelse til Afholdelse af den nævnte Koncert hedder, at den bedste Form for Udøvelse af Musik og Sang i Strafanstalterne er »at lade Fangerne selv deltage i de musikalske Præstationer, navnlig gennem Indøvelse af Korsange«, og naar der her til er føjet den Bemærkning »saaledes som det ogsaa tidligere*) har fundet Sted i Vridsløselille Strafanstalt«, medens de andre Strafanstalter slet ikke nævnes i denne Forbindelse, ligger det meget nær at forstaa disse Udtalelser saaledes, at Fangerne i de danske Strafanstalter ikke undervises i Sang. Dette er imidlertid ganske urigtigt. I alle tre Strafanstalter gives der Sangundervisning, og denne Undervisning bestaar netop hovedsagelig i Indøvelse af Korsange.

---

*) Fremhævet af underskrevne.

I Strafanstalten for Kvinder paa Christianshavn, der vel nok er den af Anstalterne, hvor Sangundervisningen omfatter det forholdsvis største Antal Fanger, faa alle Fanger paa de højere Klasser (Cellefanger i 3die og 4de Klasse og Fællesfanger i Tvangsstadiets 4de og 5te Klasse samt paa Overgangsstadiet) 1 Times Sangundervisning om Ugen. Ved denne indøves ikke alene de Salmemelodier, der benyttes ved Gudstjenesten, men der synges ogsaa et stort Antal verdslige Sange af passende Indhold, navnlig Folke- og Fædrelands-sange. At denne Undervisning, hvori Fangerne deltage med stor Interesse, og over hvilken de vise megen Glæde, er af ikke ringe Betydning som Led i Straffuldbyrdelsen, er utvivlsomt.

I Vridsløselille Strafanstalt bestaar Sangundervisningen udelukkende i Indøvelse af Kirkesangen, men denne Undervisning er ikke, hvad man efter T. F.s Artikel skulde tro, ophørt, men finder vedblivende Sted.

Ogsaa i Horsens Strafanstalt faar et Antal Fællesfanger i de højere Klasser Sangundervisning 1 Time ugentlig. Ved denne læres først og fremmest de Melodier, der benyttes ved Gudstjenesten, men der indøves desuden forskellige verdslige Sange, deriblandt endog lettere 3- og 4-stemmige. At Sangundervisningen ogsaa i denne Anstalt drives ret energisk, fremgaar bl. a. deraf, at Fangerne ved Julegudstjenesten i Reglen udfører J. P. E. Hartmanns lithurgiske Musik og ved Paaskefesten A. P. Berggreens Paaskeresponsorium, samt at de under Sanglærerens Ledelse et Par Gange har givet selvstændige Koncerter i Anstaltens Kirke i Overværelse af Funktionærene og enkelte særlig indbudte. Sangen dyrkes ligeledes i denne Anstalt med Lyst og Iver og er til stor Opmuntring for de paagældende Fanger. Det fortjener i denne Forbindelse at oplyses, at ogsaa de til Plantningsarbejde fra Horsens Strafanstalt udsendte Fanger under Opholdet paa Heden have Tilladelse til at adsprede sig ved Afsyngelse af passende Korsange, en Tilladelse, hvorpaa Fangerne sætte megen Pris, og som benyttes i ret betydeligt Omfang.

At Sangundervisningen er af stor Betydning for Kirkesangen, er en Selvfølge, idet de i Sang underviste Fanger synge for i Fængselskirkerne, og Fangernes Menighedssang har da ogsaa med Rette i mange Aar havt Ord for at være ualmindelig fyldig og god.

Naar det endvidere i Hr. T. F.s Artikel hedder, at den Kirkekoncert, som ved Foreningen Fængselshjælpens Foranstaltning blev afholdt i Vridsløselille Strafanstalt, var et Forsøg paa noget her i Landet ukendt, trænger denne Udtalelse ogsaa i høj Grad til at berigtiges. I Sommeren 1907 blev der saaledes med Justitsministeriets Tilladelse givet en Koncert i Kirken i Horsens Strafanstalt af de centraliserede fyenske og jyske Sangforeninger, og i Vridsløselille Forbedringshus har for et Par Aar siden ved to i denne Anstalts Kirke afholdte Vækkelsesmøder et større Mandskor sunget flerstemmige Sange for Fangerne. I Christianshavns Strafanstalt afholdes der jevnlig Musikforedrag for Fangerne, idet Sanglæreren ofte benytter en mindre Del af den ugentlige Sangtime til paa Klaveret at foredrage gode Musikstykker, hvilket navnlig finder Sted, naar Fangerne have gjort sig særlig Umage med Sangøvelserne.

Fængselsvæsenet kan selvfølgelig kun være taknemmelig for, at Foreningen Fængselshjælpen har taget Initiativet til Afholdelsen af den omhandlede Koncert; men det maa samtidig meget beklages, at Foreningen i sit Andragende til Justitsministeriet og Hr. T. F. ved Offentliggørelsen af dette Andragende i Tidsskriftet*) har givet det Udseende af, at Sang og Musik ikke i nogen nævneværdig Grad hidtil har været anvendt i dansk Straffuldbyrdelse, thi dette er paa ingen Maade overensstemmende med de virkelige Forhold.

V. From.

---

*) Den paagældende Artikel havde — efter hvad der er mig meddelt — ikke inden dens Trykning været forelagt Redaktionen særlig fængselskyndige Medlem.